Ters İlişki Bağlamında Bazı Şüpheler

Soru: Hocam! Kadınlarla ters ilişkide bulunmanın haram olduğunu biliyoruz. Tabi, bizim bu bilgimiz her hangi bir kaynağa dayalı değil, sadece yetişmiş olduğumuz kültürün bize aşıladığı bir inançtan ibaret. Ancak bu gün Şia mezhebi gibi bir takım mezheplere bağlı insanların bu ameli işlediklerini ve bu mezheplerin mensupları olan Humeynî gibi bazı kişilerin buna fetva verdiklerini duyuyoruz. Bunların dayanakları sadece nefis ve hevâları mıdır? Yoksa delil olarak bir mesnetlerinin bulunduğunu söyleyebilir miyiz? Bilgilendirmenizi bekliyor, teşekkürlerimi sunuyorum…

Cevap: Kadınlarla ters ilişkide bulunmak meselesi, soruda da zikredildiği üzere, fırak-ı dâlle' ye mensubiyetinden ötürü idrâka dair şirazesi bozulmuş ve delilleri anlayıp tahlil etme noktasında travmalar yaşadığını söyleyebileceğimiz fehim noksanlığı yaşayan kifayetsizlerin iddiasıdır. Bunlar, bazı meselelerde Selef Ulemasının şaz kavillerine sarılmayı şiar edindiği gibi, bir takım meselelerde de sübûtî açıdan onlardan sadır olduğunda ciddî anlamda sıkıntılar bulunan nakillere istinat etmekle meşhurdurlar. Aslında bu hareketleriyle, zâhirde delil gibi gösterdikleri rivayetleri tam bir cambaz edasıyla süsleyip, istidlallerinin arkasında yatan etkenin nefsî talepler ve "şehvetu'z-zuhûr" olduğunu kamufle ederler. Bu ve benzeri hareketler artık onların lâzım-ı gayr-i mufarik derecesinde vasıfları haline gelmiştir. Bahsini yapacağımız mesele de onlardan bir tanesidir. Biraz sonra yapacağımız tahlillerden de anlaşılacağı üzere, gerek konuyla ilgili ayet-i kerime üzerindeki istidlaller ve gerekse diğer edille bağlamındaki çıkarımlar ters ilişkinin haram olduğunu ve büyük günahlar zümresine dâhil olduğunu savunan cumhurun haklılığını net bir şekilde ortaya koyacaktır. Öyleyse biz sözü çok fazla uzatmadan konuyu öncelikle ilgili ayet bağlamında değerlendirelim. Daha sonra cevaz verenlerin delil ittihaz ettikleri rivayetler üzerinde tedkik yapalım. Ve en sonunda da haram olduğunu savunan cumhur Ulema' nın delillerini serdederek makalemizi itmam edelim İnşaellâhu Azze ve Celle….

İlgili âyet-i kerime:

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْمَحِيضِ قُلْ هُوَ أَذًى فَاعْتَزِلُوا النِّسَاءَ فِي الْمَحِيضِ وَلَا تَقْرَبُوهُنَّ حَتَّى يَطْهُرْنَ فَإِذَا تَطَهَّرْنَ فَأْتُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ أَمَرَكُمُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ () نِسَاؤُكُمْ حَرْثٌ لَكُمْ فَأْتُوا حَرْثَكُمْ أَنَّى شِئْتُمْ وَقَدِّمُوا لِأَنْفُسِكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ مُلَاقُوهُ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ

“Ve sana hayızdan soruyorlar. De ki o bir ezâdır. Artık hayız zamanında kadınlarınızdan uzak durun ve temizlenene kadar onlara yaklaşmayın. İyice temizlendiklerinde Allah’ın size emrettiği yerden onlara varın. Şüphe yok ki Allah çokça tevbe edenleri sever, çokça temizlenenleri sever. Kadınlarınız sizin için bir ekin mahallidir. Ekinliğinize dilediğiniz şekilde varın. [1]

Bu ayet-i kerimeler üzerinden ilk konuşmamız gereken nokta ayetlerin sebeb-i nüzulü / iniş sebebidir. Vekî, İbn Ebî Şeybe, Abd İbn Humeyd, el-Buhârî, Ebu Davûd, Tirmîzî, Nesâî, İbn Mâce, İbn Cerir, Ebu Nuaym, el-Beyhakî’ lerin Câbir (Radıyallahu Anh)’ten rivâyet ettiklerine göre Yahudiler şöyle söylerlerdi: Kişi hanımına arka yönünden ön tarafına cinsel ilişkide bulunduğunda (bu ilişkiden meydana gelecek olan) çocuk şaşı olarak meydana gelir. Bunun üzerine Allah Azze ve Celle yukarıdaki âyet-i kerîmeyi inzâl buyurdu.[2]

Âyet-i kerimeyle ilgili zikredilmesi gereken bir diğer sebeb-i nüzûl rivâyeti de şudur: İbn Asâkir’ in Cabir b. Abdillah (Radıyallahu Anh)’ dan rivayet ettiklerine göre o şöyle dedi: Ensar hanımlarıyla yatma suretinde cinsel ilişkide bulunurlardı. Kureyş ise bir çok şekilde hanımlarıyla cinsî münâsebette bulunurlardı. Kureyş’ ten birisi Ensar’dan bir hanımla evlenince (kendi örf ve adetleri muktezâsınca) onunla cinsel ilişkiye girmek istedi. Bunun üzerine kadın: Hayır! Ancak (bizim örfümüzde) yapıldığı üzere (olabilir) dedi. Adam bunu Resulullah Aleyhissalatü vesselam’a haber verince yukarıdaki “Ekinliğinize dilediğiniz şekilde varın” âyet-i kerimesi nâzil oldu.[3] İlgili kaynaklara atf-ı nazar yapılması sonucu bunlara benzer farklı rivâyetlerle karşılaşılacaktır. Bizim bu rivâyetleri serdederek dikkat çekmek istediğimiz nokta âyet-i kerimenin iniş sebeplerinin ters ilişkiyle bağlantılı bir yanlarının olmadığını göstermektir. Tabi, bu işin sadece ilk noktası ve bir veçhesidir.

Âyet üzerinden yapılan lafzî istidlâle gelince: Âyette geçen “**انى**” kelimesinin konumuz açısından arapçada tekâbül ettiği iki mana mühimdir. Bunlardan birincisi ters ilişkiyi câiz görmeyenlerin bu kelimeye yüklediği “**كيف**” “Nasıl” manasıdır. İkincisi ise ters ilişkiyi câiz görenlerin davalarına delil teşkil etmesi gâyesiyle bu kelimeye yükledikleri “**من اين**” “nereden” manasıdır.[4] Birinci manaya göre hareket edenler, ayet-i kerimenin iniş sebebini ve ayette geçen “**حرثكم**” “ekin tarlanıza” ifadesini göz önünde bulundurarak ayete “her hâlükârda ön yoldan olmak suretiyle, şekil olarak nasıl isterseniz” manasını yüklemektedirler. Zira ekin mahalli sadece ön yoldur. Ve burada kadının rahmi kendisinden nesil gelen nutfeler saçılan bir mahal olması cihetiyle tarlaya benzetilmiştir.[5] İkinci mana üzerinden hareket edenlere göre ise “nereden isterseniz” şeklinde bir mana çıktığı için bu manayı ters ilişkinin cevazına yormaktadırlar. Halbuki bu yine “ ilişki ön yoldan olmak suretiyle yaklaşma açısından nereden isterseniz” şeklinde anlaşılmalıdır.

Ebu’l-Abbas el-Kurtubî, Müslim üzerine yazdığı “el-Müfhim” inde bu ayetin üç vecihten dolayı muhaliflerin anladığı gibi anlaşılamayacağını söyler:

1. Bu âyet-i kerime kadınlarla ferçlerinden farklı cihetlerden olmak suretiyle cinsel ilişkide bulunup bulunamayacaklarını soran kimselere cevap mâhiyetinde inmiştir. Öyleyse ayette geçen “**انى**” nın umumu tek

yoldan olup farklı cihetlerden olabileceği manasında bir umumdur. Yoksa yolların da faklı olabileceği manasında değil.

2. Ayette geçen "فَأْتُوا حَرْثَكُمْ أَنَّى شِئْتُمْ" "Ekinliğinize dilediğiniz şekilde varın" ön yolu ta'yîn etmektedir. Zira ekme fiili ekmenin mevzii olan yere yapılır. İmam Mâlik de İbn Vehb ile Ali b. Ziyâd kendisine insanların bu fiile cevaz verdiklerinden dolayı ondan bahsettiklerini haber verdiklerinde tiksinerek karşılamış ve nakleden kişiyi hemen yalanlayarak "Bana iftira ettiler, bana iftira ettiler, bana iftira ettiler" demişti. Daha sonra "Siz arap kavim değil misiniz? Allah Teâlâ "Kadınlarınız sizin için bir ekin mahallidir" buyurmamış mıdır? Ekin mahalli ancak bitiren yer olur" demiştir.
3. "انى" kelimesinin genelliğinden yola çıkarak bu kelimenin bütün yolları kapsadığını kabul etsek dahi bu umûmiyet nakledilen birçok meşhur ve sahih hadislerle tahsis edilmiş olur. Bunları on iki sahibi Resulullah'tan farklı metinlerle rivâyet etmişlerdir. Bu rivâyetlerin tamamı kadınlara arka yoldan cinsel ilişkide bulunmanın haram olduğunu göstermektedir. Bunları Ahmed b. Hanbel "Müsned" inde, Ebu Davud, Tirmizi, Nesai (Sünen'lerinde) zikretmişlerdir. Ebu'l-Ferec İbnu'l-Cevzî, bu rivayetlerin tamamını bütün tarikleriyle birlikte "Tahrîmu'l-Mahalli'l-Mekrûh" isimli bir cüz çalışmasında toplamıştır.[6]

Cevaza yönelik nakiller:

Kaynaklara baktığımızda, ters ilişkiye yönelik cevâzî tarafı teyit eden bir takım nakillerle karşılaşmaktayız. Bu mahalde serdedeceğimiz bu tarz nakiller, daha sonra da tahlil edileceği üzere genellikle nispet edilen kişilere âidiyetleri anlamında problem taşıyan rivâyetlerdir. Söz konusu rivâyetlerden bir kısmı şunlardır:

1. Said b. Yesar İbn Ömer (Radıyallahu Anhuma)' e kadınlara arka yollarından cinsel ilişkide bulunmaktan sordu. O da: Bunda bir beis yok" dedi.[7]
2. İmam eş-Şafii, "Resulullah'tan helal olması veya haram olmasıyla ilgili bu hususta (ters ilişki) her hangi bir şey sâbit olmamıştır. Kıyas olan helal olmasıdır" demiştir.[8]
3. İbnu'l-Kasim İmam Mâlik'den şöyle dediğini rivâyet etmiştir: "Dinim hususunda kendisine uyabileceğim kimseye erişmedim ki kadınlara arka yoldan cinsî münasebette bulunmanın helal olduğunda şüphe etsin". Sonra (İmam Mâlik şu âyet-i kerimeyi) okudu: "Kadınlarınız sizin için bir ekin mahallidir. Ekinliğinize dilediğiniz şekilde varın". Ve "Bundan daha açık ne vardır. Ben bunda hiç şüphe etmem" dedi.[9]
4. Ebu Süleyman el-Cüzcânî' den rivâyet edilmiştir ki o şöyle dedi: Mâlik' in yanında idim. Kendisine, arka yoldan yapılan cinsel ilişki (nin hükmün) den soruldu. O da eliyle başına vurarak "Şu an ondan dolayı gusül aldım" dedi.[10]
5. Muhammed b. Ka'b el-Kurazî' den nakledildiğine göre; o bu fiilde bir beis görmez ve buna delil olarak da "Rabbinizin sizin için bıraktığı eşleri bırakıyorsunuz da insanlar arasından erkeklere mi yaklaşıyorsunuz."[11] âyet-i kerimesini getirirdi.[12]

Zikrettiğimiz bu nakillere bakıldığında, ters ilişkiye yönelik cevazî nakillerde İbn Ömer, İmam eş-Şafii ve İmam Mâlik gibi önemli üç ismin

kavillerinin mesnet kılındığını müşahede etmekteyiz. Bu mahalde sorulması icap eden önemli soru şudur: Sayılı olan bu rivayetlerin sıhhatini konuşmak şöyle dursun, aynı şahıslardan yapılan zıt muhtevâlı meşhur mâhiyetindeki rivâyetler yanında bunların ilim ifâde etmesi ne derece ciddiyet arz etmektedir. Üstelik kemmiyet açısından gayet yetersiz olan bu nakillerin sübûtî açıdan bir çok problemler barındırmaları da işin cabası. İsterseniz, şimdi de yukarıda îrâd ettiğimiz nakillerin mukabili olabilecek rivâyetleri zikretmekle devam edelim:

1. Said b. Yesâr, İbn Ömer' e "kendilerine tahmiz yaptığım cariyeler hakkında görüşün nedir" diye sordum. O da "**Tahmiz nedir?**" dedi. Ben de "Arka yol (dan cinsel ilişkidir) deyince "Müslümanlardan bunu yapan var mı?" diye cevap verdi.[13] Dikkat edilirse, bu rivâyetin nâkili İbn Yesâr, yukarıdaki cevaz rivayetini nakledenin ta kendisidir. İbn Ömer' den aynı kişinin tezat teşkil eden nakil yapması ve İbn Ömer'den sair kişilerin yaptığı rivayetlerin adem-i cevâz'a/ câiz olmamasına yönelik olmaması cevaz rivayetinin ne denli asılsız olduğunu gözler önüne sermektedir.
2. Musa b. Ubeydullah b. el- Hasen' in babası Salim b. Abdullah'a[14] Nafi'in İbn Ömer'den onun ters ilişkiye cevaz verdiğine dair olan rivayeti nakletmesini istediğinde Salim'in sözü şu olmuştur: Köle yalan söyledi veya hata etti. (İbn Ömer) ancak ve ancak kadınlara arka cihetlerinden ön yollarıyla cinsel ilişkide bir beis yok" demiştir.[15]
3. Hatta bir diğer rivâyette Nafi'e, "Senin hakkında İbn Ömer'in kadınlara arka yoldan ilişkide bulunmanın cevaz verdiğini söylediğine dâir konuşuluyor" denilince o "Bana iftira ettiler" diyerek İbn Ömer'in böyle bir şey söylemediğini belirtmiştir.[16] Ayrıca bu konu hakkında İbn Abbas vb. gibi sahabîlerden gelen ve bu fiilin haram olduğunu ifade eden nakiller de cevâziyetinin önünde mühim bir settir.[17]
4. İmam eş-Şafii' ye yukarıda yapılan isnadın ilmî açıdan hiçbir kıymeti yoktur, olmamalıdır. Zira Mezhebe ait kitaplarda Şafii mezhebi ve Sahabe ve Tabiin'in cumhurunun görüşünün kadınlara arkadan yaklaşmanın haram olduğu belirtilmektedir.[18] Mezhebe ait önemli kaynak olarak niteleyeblceğimiz eserlerin bakabildiğimiz hemen tamamı bu ilişkinin haram olduğunu tasrih etmektedir. Buna misal olarak eş-Şirâzî' nin "el-Mühezzeb" iyle İmam en-Nevevî' nin "el-Mecmû' u gösterilebiir.[19] Ayrıca İmam'ın bizatihi kendisine ait olan "el-Ümm"' de de ters ilişkinin kitap ve sünnetin hükmünce haram olduğuna dair tasrihi vardır.[20] Tüm bunlardan sonra, tek bir nakilden yola çıkarak İmam eş-Şafii'ye ters ilişkiye cevaz verdiğine dair bir isnatta bulunmak an hafif ifadeyle bühtân olur.
5. İmam Mâlik'in bu konuda cevaz verdiğini ifade eden nakillere gelince: Malikî mezhebi kaynakları bu nakli kesinkes yalanlamakta[21] ve ters ilişkinin caiz olmadığını beyan etmektedirler.[22]Hatib-i Bağdâdî' nin İsrail b. Ravh tarikiyle İmam'dan yaptığı nakilde o bu meseleyi İmam Malik'e sormuş, o da "Siz arap topluluğundan değil (mi) siniz? Ekme ancak ekin mevziinde olur. Ferc'i aşmayın" demiştir. Bunun üzerine o da "Ey Ebu Abdillah! İnsanlar senin bunu söylediğini söylüyorlar deyince İmam Malik: Bana iftira ettiler, bana iftira ettiler" demiştir. İmam el-Kastalânî, İbn Vehb ve el-Kurtubî' den konu hakkında sahih nakiller getirerek bu meseleyi vuzuha kavuşturmuştur.[23] İbn Ömer'in bu konu

hakkında cevaza yönelik rivayetini nakleden birisi olarak İmam Malik'in cevaz verdiğini ilmî ciddiyet çerçevesinde -muhal farz- kabul etsek dahi bu, bahsinde olduğumuz amelin cevâziyetini ifade etmez. Zira bu hususta birazdan getireceğimiz onlarca merfu rivayet bu amelin la'netlik bir iş olduğunu ve hükmünün de haram olduğunu çok açık olarak ortaya koymaktadır. Ayrıca, haramlığına dair sahabenin ve bütün bir ümmetin icma'ı da söz konusudur. Tüm bunlardan sonra, bulduğu birkaç şaz kaville istinat edenlerin amellerinin ne denli temelsiz olduğu tebeyyün etmektedir. Aksini iddiâ eden kimseler şaz rivayetlerle istidlal etmeyi bırakarak, konu hakkında cevazı gösteren merfû' rivayetler getirmeleri gerekir.

Haram olduğunu beyan eden Hadisler:

Bu mahalde ters ilişkiyle ilgili haram olduğuna dair nakilleri zikretmekle iktifâ edeceğiz. Yekûnuna itibarla kemmiyyetleri açısından bir hayli fazla olduklarını söyleyebileceğimiz bu rivayetlere bakıldığında kadınlara arkadan cinsel ilişkide bulunmanın laneti müstehak haram bir fiil olduğu rahatlıkla müşâhede edilebilecektir. İşte size bahsi yapılan rivayetlerin bir kısmı

1. Câbir (Radıyallahu Anh)' den rivâyet edilen hadiste Efendimiz (Sallallahu Aleyhi ve Sellem): Haya ediniz! Zira Allah hakkı söylemekten hayâ etmez. Kadınlara arka yoldan cinsel ilişkide bulunmanız helal değildir" buyurmuştur.[24]
2. Huzeyme b. Sâbit (Radıyallahu Anh) rivayet etmiştir ki; Resulullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) adamın hanımıyla arka yoldan cinsî münasebette bulunmasından nehy etmiştir.[25]
3. Ebu Hureyre (Radıyallahu Anh)' nin rivayet ettiği hadiste Peygamber Aleyhisselam: "Hanımıyla arka yoldan ilişkide bulunan kimse mel'undur." Buyurmuştur.[26]
4. Ebu Hureyre (Radıyallahu Anh)' den rivayet edilen hadiste Efendimiz: Her kim hayızlı halindeyken veya arka yoldan hanımıyla cinsi münasebette bulunursa ve Kâhine giderse Muhammed' e indirileni inkâr etmiştir.[27]
5. Yine Ebu Hureyre (Radıyallahu Anh)' den rivayet edilen hadiste Efendimiz "Allah Teâlâ hanımıyla arka yoldan cimada bulunan kimseye (Rahmet nazarıyla) bakmaz.[28]

Bu rivâyetleri benzerleri olan birçok nakilleri zikrederek ta'dâd etmek mümkünse de bu mahalde buna pek de ihtiyaç yoktur.[29] Dileyen, bu konuyla ilgili nakledilen rivayetleri daha tafsilatlı bir biçimde senet ve metin kritiklerini de yaparak ele alan eserlere müracaat edebilir.[30] Sözün özü: Ters ilişki, yerde nefretlik, gökte lanetlik addedilen habis bir ameliyedir.

---

[1] Kur'an, Bakara 222- 223

[2] Celaleddin es-Suyûtî, ed-Dürrü'l-Mensûr, I/ 590, Daru İhyâi't-Türasi'l-Arabî, Beyrut-Lübnan B.I

[3] es-Suyûtî, a.g.e. a.y.

[4] Konuyla ilgili geniş tafsilat için Bkz. Ebu'l-Hayyan el-Endülüsî, el-Bahru'l-Muhît, II/181 Daru'l-Kütübi'l-ilmiyye, Beyrut-Lübnan 1993, B.I

[5] Bedrettin el-Aynî, Umdetu'l-Kârî, XVIII/ 153 Daru'l-Kütübi'l-İlmiyye, Beyrut-Lübnan 2001, B.I

[6]Ebu'l-Abbas Ahmed b. Ömer b.İbrahim el-Kurtubî, el-Müfhim limâ işkele min Telhîsi Kitab-i Müslim, IV/ 158 Daru İbn Kesir, Daru'l-Kelimi't-Tayyib, Dımeşk- Beyrut,

[7] Ebu Ca'fer et-Tahâvî, Şerhu Meâni'l-Âsâr, II/ 401 Daru'l-Kütübi'l-İlmiyye, Beyrut-Lübnan 2006, B.II

[8] Ebubekir Râzî el-Cessâs, Ahkâmu'l-Kur'an, I/ 351 Dâru'l-Kitabi'l-Arabî, Beyrut-Lübnan

[9] el-Cessâs, a.g.e. I/ 351-352

[10] el-Cessâs, a.g.e., I/ 352

[11] Kur'an, Şuarâ 165- 166

[12] el-Cessâs, a.g.e., a.y.

[13] et-Tahâvî, a.g.e. II/ 402

[14] Abdullah b. Ömer (Radıyallahu Anh)'in oğlu

[15] et-Tahâvî, a.g.e. a.y.

[16] et-Tahâvî, a.g.e. a.y.

[17] Bu rivayetlerin tamamı için Bkz. İbn Cerir et-Taberî, Camiu'l-Beyân, II/ 439- 442, Daru'l-Hadis, Kahire, 2010

[18] el-Mâverdî, el-Hâvi'l-Kebîr, IX/ 318 Daru'l-Kütübi'l-İlmiyye Beyrut-Lübnan 1994, B.I

[19] en-Nevevî, el-Mecmû', XVIII/ 100 Mektebetu'l-İrşâd, Cidde,

[20] Muhammed b. İdris eş-Şafiî, el-Ümm, VI/ 244, Daru'l-Vefâ, Daru İbn Hazm, Beyrut-Lübnan, 2011, B.IV

[21] Şihabuddin el-Karafî, ez-Zehîre, IV/ 417 Daru'l-Ğarbi'l-İslâmî, 1994, B.I

[22] İbn Abdilber, el-Kâfî, s. 457, Daru'l-Kütübi'l-İlmiyye, Beyrut-Lübnan 1992, B.II

[23] es-Senbelî, Tensîku'n-Nizâm, s. 402, Mektebetu'l-Büşrâ, Karaçi, Pakistan 2010, B.I

[24] et-Taberânî, el-Evsat, 7718, Heysemi; “Hadisin râvîleri sikadır” dedi. IV/ 299, Nesâî, es-Sünenu’l-Kübrâ, 9009, Bezzâr, 1453, Heysemî, Mecmau’z-Zevâid, IV/ 298 [İbn Kesir, Tefsiru’l-Kur’ani’l-Azîm, Thk: Abdürrezzak el-Mehdî I/ 470]

[25] Ahmed b. Hanbel, Müsned, V/ 213 [Tefsiru’l-Kur’ani’l-Azîm, a.y. I/471

[26] Ebu Davud, Sünen, Nikah, No: 2164

[27] Tirmizi, Sünen, Taharet, No: 135

[28] İbn Mâce, Sünen, Nikâh, No: 1923

[29] İmam el-Kurtubî’ nin de ifade ettiği üzere nakillerin tamamı, ön yoldan olmak şartıyla bütün şekilllerin caiz olduğunu göstermektedir. Bkz. el-Kurtubî, el-Câmi’ li Ahkâmi’l-Kur’an, III/ 71 Mektebetu’s-Safâ, Kâhire, 2005, B.I

[30] Mesela, Bkz. İbn Hacer, et-Telhîsu’l-Habîr, III/ 367,